

Nr 1029

Av herr Wachtmeister, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 148, med förslag till naturvårdslag m. m.

I motioner till 1958 års A-riksdag, nr I: 130 och II: 154, hemställdes om sådan ändring av 16 § naturskyddslagen den 21 november 1952, att Konungen eller den myndighet, Konungen bestämmer, skulle äga meddela förbud mot viss eller vissa växtarters salubjudande och försäljning, även där fara för utrotning ej föreläge.

Tredje lagutskottet anförde i sitt av riksdagen utan votering bifallna utlåtande nr 11 bl. a. följande:

»Antingen förbud i en eller annan form finnes böra genomföras eller icke är det enligt utskottets mening betydelsefullt, att allmänheten bibringas förståelse för de värden, som står på spel, så att det icke till nackdel för naturskyddet uppstår onödig motsättning mellan allmänheten och myndigheterna i anledning av deras åtgärder till växtvärldens skydd.»

Utskottet hemställde till sist, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla »att Kungl. Maj:t ville överväga de åtgärder, eventuellt i form av ändring av naturskyddslagen, som kan finnas erforderliga till skydd för landets växtvärld».

I proposition nr 148, s. 51, har jordbruksministern förklarat sig icke kunna föreslå införande av förbud mot saluförande av vilda växter. Han motiverar sitt ståndpunktstagande med att enskilda förbud kan begränsas till kommersiell plockning av blommor och även med att växter kan transporteras till försäljningsstället från en landsdel där arten inte behöver skydd eller från utlandet.

Argumenteringen synes mig knappast övertygande. Att draga en gräns mellan kommersiell plockning av blommor och dessas saluförande förefaller onödigt, då de två begreppen hör samman. En kommersiell blomlockning kan endast ske i avsikt att saluföra vad som plockats. Ett plockningsförbud har därför samma innebörd som ett försäljningsförbud; godtager man det förra, finns ingen anledning att avvisa det senare.

Ej heller kan de möjligheter till transport av växter från skyddade områden till försäljningsställe, som jordbruksministern omnämner, utgöra ett oöverstigligt hinder för ett saluförbud. I jaktstadgan 3 juni 1938 föreskrev 20 § ett förbud att forsla på en plats fridlysta djurarter till annan. Denna paragraf upphörde att gälla jämlikt kungl. kungörelse 1 juni 1951. Orsaken härtill är obekant men var sannolikt att söka i kontrollsvårigheter. Sedan

dess har man emellertid vidtagit kontrollåtgärder på t. ex. julgranshandels område, där för försäljning åtkomstbevis fordras. Genom att kräva sådan handling även vid saluförande av vilda blommor skulle man kunna få bukt med det missbruk av allemansrätten som nu uppmuntras av massuppköpen av t. ex. gullvivor och nattviolier och även med det i propositionen nämnda transportproblemet.

Man har i flera länders, bl. a. Finlands, naturskyddslagstiftning redan med goda resultat tillämpat ett försäljningsförbud i fråga om vissa växtarter. Ett införande av sådant förbud även i vårt land — till fromma icke minst för den »legala» blomsterplockningen — är alltså icke någon revolutionerande nyhet.

Under hänvisning till vad ovan anförts får jag därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i Kungl. Maj:ts proposition nr 148 giva 14 § 1 stycket följande tillägg:

»Ändock att fara för utrotning eller plundring ej föreligger, äger Konungen eller den myndighet, Konungen bestämmer, meddela sådant förbud, avseende viss eller vissa växtarters salubjudande och försäljning.»

Stockholm den 17 oktober 1964

Hans Wachtmeister
